

Den Svart Vita Boken

En handbok
i revolution

SYDNEY COOK
GARTH LEAN

IDÉ OCH KULTUR

Originalalets titel: The Black and White Book.
Utgiven mars 1972 av Blandford Press, London.

Den svenska utgåvan översatt och bearbetad från
7:e reviderade upplagan, februari 1974.

© 1972 Sydney Cook och Garth Lean.

Hittills utgiven på afrikaans, amharinja, danska,
engelska, finska, franska, grekiska, holländska,
italienska, kinesiska, koreanska, norska, persiska,
portugisiska, spanska, swahili, tigrinja, turkiska,
tyska, urdu och walesiska. Utges inom kort på
hebreiska och maltesiska.

*Mångfaldigande av innehållet i denna bok,
helt eller delvis, utan medgivande av författarna,
är enligt lag förbjudet.*

Boken är hittills utgiven i c:a 500.000 exemplar.

Tryck: Schmidts Boktryckeri AB, Helsingborg, 1976

ISBN 91-85400-01-7

Innehåll

Vårt dilemma	5
Vad för slags värld	6
Status quo	7
Permanent revolution	8
Adams äpple	10
Slut på fiendskap	12
Mer än frihet	14

Människans karaktär kan förändras 17

Stillhetens dynamik	19
Ett mänskligare samhälle	22
Studentmakt i ny stil	25
Skola och samhälle	27
Förändra din lärare	30
Arbete åt arbetslösa	37
Hem för de hemlösa	39
Lantbrukets uppgift	41
Klasskamp eller . . .?	43
Svart och vitt	46

Den revolutionära människan	48
Knark och sprit	49
Sex	53
Porrt	57
Pengar	60
Makt	61
Hat	62
Frihet	64
Inga fler bomber	66
Det gäller oss alla	68
Generationsklyftan	68
Ärlighetsklyftan	69
Familjen	72
Du har bollen	76
Nya människor kommer att skapa det nya samhället	79

Vårt dilemma

Bara de helt blinda — eller de helt själviska — är nöjda med världen som den är.

Massfattigdom, svält, krig och raskonflikter ropar på en lösning.

Människan kan färdas genom världsrymden, köra bil på månen, kalkylera med datorer och utföra hjärttransplantationer. Men sällan har hon känt sig så insnärjd i processer som hon inte själv kan styra.

Vetenskapen ger oss tekniska underverk — och nya metoder, som under vår livstid kan förintä allt liv på vår planet.

Varje vecka ökas världens befolkning med drygt en million — medan livet i sjöar och hav dör ut genom nedsmutsning.

Finns det ingen väg ut ur detta vårt dilemma? Är människan verkligen så hjälplös, trots all sin mänskliga makt?

Finns det någonting vi kan göra?

Vi tror det. Det är därför vi har skrivit den här handboken. Föräldrar, lärare och elever

har gett sitt bidrag till den.

Den bygger på erfarenhet, inte på teori.

Den visar ett nytt samhälle som redan är på väg, och hur ni och vi och människor överallt kan bygga det tillsammans.

Vad för slags värld?

Vi vill ha en värld —

- där alla har arbete, mat och ett hem
- där alla ges möjlighet att göra sin insats i samhället
- där en människas karaktär och inte hennes hudfärg är avgörande
- där industrin tjänar mänsklighetens behov och inte är ett slagfält i ändlös kamp om makt, profit och löner
- där skolor och universitet har frihet utan kaos och disciplin utan diktatur
- där inte någon — man eller kvinna — exploateras eller dyrkas
- där rika länder hjälper och respekterar utvecklingsländer, och där stora nationer inte

- förtrycker små nationer
- där majoriteten i ett land respekterar och värnar om minoriteterna
 - där icke-kommunistiska och kommunistiska länder var på sitt håll erkänner vad de gjort för fel och tillsammans tar itu med att skapa ett rättfärdigt samhälle.

Är det bara en önskedröm?

Inte om vi beslutar oss för att göra den till verklighet.

Kräver det en revolution?

Ja — en revolution som bygger upp ett osjälviskt samhälle utan att samtidigt bryta ner milliontals oskyldiga.

Och som alla har del i.

Status quo

Många gillar inte revolution. De vill bevara allt som det är.

De föredrar *status quo* — vilket ofta inte är något annat än ett latinskt uttryck för den röra

vi lever i.

De avskyr förändring. De bryr sig bara om sitt. För dem betyder eget välbefinnande mer än andras lidande.

Bevisar det att Marx hade rätt när han sade: "Borgarklassen blir som djur när någon vill åt deras pengar"? Och att det enda som hjälper är att förändra systemet?

En del länder har förändrat systemet. Efter årtionden av hårt arbete, offer och lidande är resultaten nedslående.

Det "klasslösa samhället" blir i praktiken ett samhälle med några få privilegierade och många mindre privilegierade. "Broderskap" är till för dem som håller med männen i toppen. Revolutionären blir reaktionär, och vi hamnar i status quo igen.

Permanent revolution

För att få en varaktig revolution måste vi finna ett sätt att förändra människor.

Att räkna med en förändring i människans natur är kanske en trossak, men att räkna med en förändring av det mänskliga samhället utan detta är dårskap.

Ché Guevara sade: "Om vår revolution inte har som mål att förändra människor, intresserar den mig inte." Och Krustjev: "Motsägelserna i det kommunistiska samhället har sin rot i oförmågan att åstadkomma den osjälviska människan."

Ekonomiska åtgärder i och för sig har inte den effekten. Sjulubin, den gamle kommunisten i Solsjenitsyns *Cancerkliniken* säger: "Vi trodde det räckte med att ändra produktionssystemet och att människorna då skulle förändras på samma gång. Men gjorde de det? Sällan! De ändrade sig inte ett dugg."

Västvärldens ekonomiska system har sannoligen inte heller skapat den osjälviska människan.

Och inte gör våldet det. Det förändrar ingen och framkallar bara mer våld. "Om människor skall befrias från det som är gammalt och för-

legat", sade Hans Böckler, som var ordförande för västtyska LO, "måste de ställa upp nya mål och sätta mänsklighet och moraliska värden främst. När människor förändras, förändras samhällsstrukturen, och när samhällsstrukturen förändras, förändras människor. De båda går hand i hand och båda är nödvändiga."

Adams äpple

Människor kan förändras. Huvudsaken är att man börjar på rätt ställe.

De flesta av oss har klart för sig att världen skulle vara bra, om bara vissa andra var annorlunda — arbetarna, företagen, lärarna, föräldrarna eller barnen, ryssarna, amerikanerna, kineserna, de svarta eller de vita.

Ända sedan Adam skyllde på Eva för att hon gav honom äpplet, har män — och kvinnor — skyllt på andra när något går galet. Med det kommer man ingen vart.

Den radikale revolutionären börjar i motsatt

ände. Han accepterar i sitt eget liv den förändring han vill se hos andra.

Människor som gjort det, har ofta blivit så annorlunda att de förvånat sina vänner och förändrat sina fiender. Och påverkat hela sin samtid.

Paulus av Tarsus var en lysande intelligens, som gick i spetsen för våldshandlingarna mot de första kristna. Han blev en av de djärvaste förkämparna för deras idé — och åstadkom en världsomvälvning.

Den unge parlamentsledamoten William Wilberforce kunde kanske ha efterträtt sin vän William Pitt som engelsk premiärminister om han hade fortsatt det vanliga politiska spelet. — Min egen framgång var det viktigaste för mig, sade han. Men i stället ägnade han resten av sitt liv åt att trots oerhört yttre motstånd kämpa för att avskaffa slavhandeln och få slut på korruptionen i brittisk politik.

Mahatma Gandhi hade bestämt sig sig för att bli ännu en i raden av framgångsrika indiska advokater. Någonting fick honom att ge

upp jakten efter rikedom och i stället frigöra sitt folk genom moralisk styrka.

Och i dag?

Kan det bli en explosion av förvandling i människor så kraftig att den kan vända strömmen?

Det kan det, och det sker på många håll. Historien om Irène Laure är ett exempel.

Slut på fiendskap

Irène Laure kommer från Marseille. Hon var dotter till en byggnadsentreprenör, och hon brukade ta hans strumpor och ge dem åt fattiga arbetare.

Hon blev sjuksköterska och gifte sig med Victor, som var sjöman och lärjunge till den franske kommunistledaren Marcel Cachin.

Under andra världskriget var hon en av ledarna i motståndsrörelsen i Sydfrankrike. När hennes son torterats av Gestapo, blev hennes hat så starkt att hon önskade död åt alla tyskar och Tyskland uttraderat från Europas karta.

Vid krigsslutet valdes hon till medlem i nationalförsamlingen och generalsekreterare i Frankrikes socialistiska kvinnoförbund. Som sådan deltog hon 1947 i en konferens i Schweiz. Den hade till syfte att skapa enighet i det krigshärjade Europa.

Hon blev förfärad av att finna tyskar på konferensen och packade omedelbart sin resväska. Men innan hon hann ge sig iväg, var det någon som frågade henne: — Hur kan du hoppas att återuppbygga Europa utan tyskar?

Hon stannade — och fick tre sömnlösa nätter under kamp med sig själv.

En röst inom henne sade henne att hon måste ge upp sitt förblindande hat. — Jag behövde ett Guds under, säger hon. Jag trodde knappast på Gud, men han lät undret ske. Jag bad tyskarna om förlåtelse, inte för min kamp i motståndsrörelsen men för att jag hade önskat deras totala förintelse.

Hon reste till Tyskland, talade i tio av dess elva delstatsparlament och till hundratusentals människor vid möten och i radio.

Tack vare henne reste representativa tyskar till Frankrike och bad offentligt det franska folket om förlåtelse för vad som skett under kriget.

De närmast följande åren mötte flera hundra ledare för det nya Tyskland kolleger från Frankrike vid konferenser i Caux i Schweiz. En våg av försoning hade satts i rörelse.

Den tyske förbundskanslern och den franske premiärministern har sagt att Irène Laure gjort mer än någon annan enskild människa för att försona deras länder efter århundraden av fiendskap.

Mer än frihet

Rajmohan Gandhi, sonson till Mahatma Gandhi, är ett annat exempel på en människas förändring som har fått stora återverkningar.

I Delhi, säger han, hindrade inte tanken på hans berömda farfar honom från att under studietiden vid universitetet åka buss utan att betala. Men ibland kände han sig ändå illa till

mods, när han gjorde det.

I Edinburgh utbildade han sig till journalist och bodde då i en läkarfamilj. Deras enighet, entusiasm och lidelse för att omskapa samhället gjorde starkt intryck på honom. Där fattade han själv det revolutionära beslutet att ge sitt liv till att ställa till rätta det som var fel i världen.

Som ett första bidrag till uppbyggandet av en ärlig nation skickade han pengar till bussbolaget i Delhi för sina obetalda bussresor.

Hemkommen till Indien fick han ett lockande erbjudande om en fin karriär som tidningsman och politiker. Han svarade:

— När min farfar kom hem från Sydafrika, ville hans familj att han skulle göra karriär som jurist. Men han avstod från alla privata planer för att kunna kämpa för sitt lands frihet. Nu finns det ett ännu större jobb att utföra — att befria världen från diktatur, korruption och krig.

Rajmohan satte igång med att mobilisera hundratals unga indier för den uppgiften. Han

ledde en "marsch på hjul" från Indiens sydspets till New Delhi, startade veckotidskriften *Himmat* (Mod) och har nu grundat ett permanent träningscentrum i Panchgani nära Bombay. Inflytandet därifrån har redan bidragit till att öppna låsta situationer både i och utanför Indien.

Tidningarna skrev: "En ny Gandhi är på marsch."

Hans morfar, Sri Rajagopalachari, den förste indiske generalguvernören efter självständigheten, var en av dem som enträget hade uppmanat Rajmohan att ta ett yrkesarbete. Nu medgav morfadern: — Du hade rätt, jag hade fel. Den här kampen för en ny moral i vår nation är viktigare än vår kamp för självständighet — och den är svårare.

MÄNNISKANS KARAKTÄR KAN FÖRÄNDRAS

Vad var det för en kraft, som befriade Irène Laure från hennes hat och som förde den unge Gandhi in på hans revolutionära väg? Kan alla finna denna kraft?

Människor har alltid diskuterat frågan om Guds existens. I våra dagar hävdar en del vetenskapsmän att nyare upptäckter visar att människan är högsta makt och herre över sitt öde.

Andra menar att varje ny upptäckt alltmera visar att en övernaturlig makt är i verksamhet.

Många människor tror att det finns en annan skapande kraft än människan med alla hennes begränsningar, en kraft som ger mening åt livet och känslan av en bestämmelse.

Erfarenheten visar att Gud genom århundradena finns inom räckhåll för alla som verkligen vill lära känna honom, och att han har gjort

märkliga ting genom dem som försökt finna och följa hans vilja.

När vi ger vår motspänstiga egenvilja till Gud, kan hans kraft gripa in och förändra även den mest besvärliga människa. Den kan befria oss från vår fruktan, möta vår längtan och tillfredsställa vårt djupaste behov.

Tiderna igenom har människor talat till Gud och framburit sina förhoppningar och böner. De har också lyssnat i tro på att han kunde och ville tala till dem.

På Gamla testamentets tid sade den unge Samuel:

— Tala, Herre, din tjänare hör.

I Apostlagärningarna läser vi en rad berättelser om hur de första kristna leddes av Guds ande.

Abraham Lincoln sade:

— Jag är övertygad om att när den Allsmäktige vill att jag skall göra eller inte göra en viss sak, finner han också ett sätt att låta mig veta det.

Mahatma Gandhi trodde på "den inre rösten" och ville att alla indier skulle lyssna till den.

Stillhetens dynamik

Att lyssna till den rösten är en daglig erfarenhet för milliontals människor. Det är ett experiment väl värt att göra, och var och en kan börja.

Du kan pröva det, antingen du tror på Gud eller inte.

Det bästa är att sitta i stillhet och skriva ned de tankar som kommer. Tankar är flyktiga och försvinner snabbt. Så vi behöver fånga dem.

De första tankarna du får kan vara helt andra än dem du väntar dig. De kan ha att göra med din särskilda uppgift i världen. Eller kanske med någonting som länge har oroat ditt samvete.

När man jämför sitt liv med Kristi normer:
absolut ärlighet
absolut renhet

absolut osjälviskhet

absolut kärlek

kommer man att tänka på saker som behöver ställas till rätta.

Det kanske är pengar som skall betalas tillbaka. Saker man har "lånat" som borde återlämnas. Ett "förlåt" som behöver sägas till någon för hat eller avundsjuka eller för att vi gjort någon illa. Vanor som måste brytas eller ett felaktigt förhållande som måste upphöra.

De enda villkoren för att få Guds ledning är att vara ärlig om de tankar som kommer och att vara beredd att genomföra dem.

Gud visar oss inte på våra fel utan att ge oss styrkan att ställa dem till rätta. Det finns en kraft utanför oss själva som kan befria oss från vanor och fel som vi inte trots oss kunna bli kvitt under hela vårt liv.

Och så finns Jesu kraft som kan förlåta och befria oss från det som varit och göra oss till nya och förändrade människor.

Man kan lyssna när som helst, men en lämp-

lig tidpunkt är på morgonen, när man nyss vaknat. Börja med femton minuter men utsträck tiden i den mån du finner att du behöver det.

Den helige Frans av Sales brukade säga att det var viktigt att använda en halv timme till att lyssna, "utom när man har mycket att göra. Då behövs en hel timme".

Inte varje tanke man får under den stund man lyssnar kommer nödvändigtvis från Gud. Men troligen hör vi den rösten bättre, om vi tar oss tid att lyssna än om vi inte gör det.

För att försäkra oss om att tankarna inte är våra egna själviska önskningar kan vi pröva dem mot Kristi liv och de fyra absoluta normerna ärlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek samt kyrkans undervisning.

Om vi börjar varje dag med frågan: "Vad vill Gud att jag skall göra?" kommer skapande tankar. Ett nytt grepp om ett problem. Idéer som kan leda till avgörande förändringar i en person eller en situation. En plan för skolan, hemmet, kommunen eller landet. Livet blir ett spännande äventyr.

Liksom kämpar i en befrielseörelse tar emot sina instruktioner per radio kan man dagligen ställa in sig på högste befälhavarens våglängd.

Ett mänskligare samhälle

Runtom i världen finns det människor som gör detta.

Till dem hör Conrad Hunte från Västindien, en av vår tids stora kricketspelare.

Han lärde sig lyssnandets hemlighet av en australisk pojke, som en dag fick den tanken att hans far skulle söka upp Hunte och berätta för honom hur samhället kan förändras genom att människor förändras.

Hunte blev både fascinerad och utmanad av idén.

— Det här är mitt livs match, sade han.

Han klarade upp sitt förhållande till vissa personer, betalade tillbaka pengar han fått genom att skriva för höga reseräkningar och bad sin far om förlåtelse för det hat han hyst till honom.

Han fick förlåtelse och slog in på en ny väg. Han blev fri och glad och utvaldes till att få Karl Nunes-priset som "den idrottsman som gjort mest för att skapa bättre förhållanden på och utanför idrottsplanen".

Han började lyssna till Gud varje dag. 1967 fick han tanken att han skulle ge upp sin kriketkarriär och börja arbeta utan lön för att ta upp kampen mot rasism och bygga ett samhälle för alla raser i och utanför England. Tanken skrämde honom. Vad skulle han leva av? Skulle han klara av den förföljelse som måste komma från både svarta och vita, när de blev utmanade av det han gjorde?

En dag när han gick på en gata i London och brottades med dessa tankar, fick han en impuls: "Titta upp." På ölbaren han just gick förbi hängde en reklamskylt för det engelska ölet "Courage". "Take Courage" (Fatta mod) stod det. Han gick direkt in i en kyrka mitt emot och lovade Gud att han skulle lyda.

Han samlade en grupp människor av olika raser och började arbeta i 33 engelska städer,

där det bor många invandrare.

Svarta och vita har slutit upp kring hans idé. I Sheffield började en affärsman som aldrig tidigare hade anställt invandrare att ge dem jobb och att låta meriterna vara avgörande vid anställningen. Han fick andra företagare att göra likadant. Black Power-anhängare som hade planerat att sätta eld på vissa byggnader i London som protest mot mordet på Martin Luther King, ändrade sina planer och förklarade att Hunte's metod att skapa rättvisa var bättre.

Nu har Hunte och hans lag satt i gång liknande grupper som arbetar i Malaysia, USA, Indien och Australasien.

Han skriver i sin bok *Playing to Win*: "De som lidit mest har också mest att ge i kampen för ett mänskligare samhälle.

Ingen kommer ifrån sin ras. Man föds vit, gul, brun eller svart. Jag föddes svart. Det kan man inte göra något åt. Vad vi kan göra är att visa att olika raser kan lära sig att leva och arbeta tillsammans i ett land oavsett skillnader i hudfärg, tro, språk och kultur.

Detta är möjligt, om vi beslutar oss för det. Hat skadar mera den som hatar än den som hatas.

Men hat kan övervinnas. Jag vet det eftersom det har skett med mig.”

Studentmakt i ny stil

När vi bestämmer oss för att själva bli annorlunda blir vi ett med de uppbyggande krafterna i samhället. Vi behöver inte vänta tills vi är perfekta. Då fick vi vänta i evighet. Vi kan börja med att göra något åt problemen omkring oss.

I februari 1971 hade Standard Motors i Madras i Indien en arbetskonflikt. Fabriken hade varit stängd i nio månader och 1700 arbetarfamiljer hotades av svält.

En grupp studenter var plågsamt medvetna om att något måste göras för att bryta dödläget. De hade ingen erfarenhet av industrin och inga lösningar att komma med. Men de hade experimenterat med idén att problem löses när

man försöker finna *vad som är rätt* i stället för att slåss om *vem som har rätt*.

Först gick de till industriministern, bad honom om ursäkt för sin tidigare arroganta attityd mot honom och sade att de gärna ville hjälpa till med att lösa konflikten. Ministern underströk att alla, från premiärministern och nedåt, redan hade försökt, och misslyckats.

Sedan tog de kontakt med arbetarna, som sade:

— Var har ni hållit hus de här nio månaderna? Om ni bara hade kommit tidigare.

Företagsledningen sade att de kunde ta emot dem i fem minuter, talade med dem en timme och gick slutligen med på att komma med nya bud.

Fackföreningens ombudsman svarade med att lägga fram nya förslag.

Studenterna blev inbjudna att ta del i de dagliga förhandlingarna. En vecka senare meddelade *The Times of India* under rubriken "Studentmakt i ny stil", att Standard Motors hade kommit i gång med produktionen igen.

The Economic Times i Bombay skrev den 19 februari 1971: "Detta är troligen första gången som en större industrikonflikt i det här landet har lösts genom studentaktion."

Själva säger studenterna:

— Allt vi gjorde var att hjälpa parterna att hitta lösningar själva och att komma till tals med varandra. Vi tyckte att vi hade en social skyldighet att hjälpa till.

Skola och samhälle

Det finns människor, som försöker göra skolorna till kampplatser. Somliga uppmanar eleverna att kämpa för "frihet", andra tillhåller lärarna att hålla på "auktoriteten".

Men vi har upptäckt att skolan kan vara en plats där lärare och elever under arbetet tillsammans lär sig konsten att förändra människans karaktär. Vi kan lära oss mera om den disciplin vi alla behöver, om vi ska kunna ta itu med det som är fel i samhället och inte bara anpassa oss efter *status quo*.

Lärare tror gärna att ärlighet om egna fel leder till förlust av auktoritet. I själva verket skapar ärligheten kamratskap och respekt och kan ge häpnadsväckande resultat.

En lärare i en London-skola diskuterade aktuella händelser med sin klass. Eleverna var deprimerade av allt de sett i TV om krig och svält. De kom tillsammans fram till att dessa förhållanden inte skulle bli annorlunda förrän det blev slut på människors själviskhet och oärlighet.

Läraren berättade att hon ofta hade stulit i sin fars butik — och att hon hade varit oärlig nyligen också. Men hon hade rätt upp det.

Klassen blev intresserad. Mer än hälften av eleverna berättade att de också hade stulit. Inom några veckor hade alla utom en sparat ihop och betalat tillbaka till affärer, föräldrar och vänner.

En dag talade de om krig. Klassen ansåg att orsaken till dem var hat och avund mellan nationer. Läraren berättade att hon ofta var avundsjuk och överlägsen. Kan det bli slut med

krig i världen, om de pågår i skolor och hem?

Eleverna behövde inte lång tid för att skriva ner namnen på människor som de tyckte illa om. Inte heller till att börja klara upp sina relationer till dem.

Resultatet blev att klick- och gängbildningen i klassen upphörde. En ny anda började spridas i skolan.

De skrev ett skådespel, byggt på deras egna erfarenheter, om hur nationer skulle kunna finna enhet. De inbjöd kommunalpolitiker, föräldrar, polisen och andra personer i samhället till att komma och se det.

De utarbetade också handledningar om hur man får demokrati att fungera. Valkretsens riksdagsman blev så intresserad därav att han visade dem för underhusets talman.

För dessa elever var miljöförorenning inte bara ett problem för andra. De började ta hand om skräpet i klassrummet, på skolgården och hemma och fick sina föräldrar och andra att ta itu med det i kommunen.

— Vi måste försöka göra vår kommun till

ett mönster för den sorts England som vi skulle vilja ha, sade de.

Förändra din lärare

I allt flera skolor försvinner motsättningarna mellan lärare och elever, och nya möjligheter kommer till synes hos båda.

En gymnasist från Bern skriver: "En gång retades jag med en lärare som klassen inte kom särskilt väl överens med, så att hon lämnade oss mitt under lektionen.

Nästa dag tänkte jag över saken. Jag skrev ned:

— Be henne om förlåtelse för ditt uppförande och tala med henne om hennes förhållande till klassen. Till min stora förvåning medgav hon att hon var rädd för klassen. Hon fick mod att be den om förlåtelse för orättvisa betyg. Och hon lovade att rätta till dem. Detta visade mig att vi elever också har ett ansvar för lärarna. Och elever kan förändra sina lärare."

En 12-årig pojke i England prövade de här

idéerna i sin skola. Människor förändrades omkring honom. Snart började också hans kamrater att studera Bibeln och gav sig tid att lyssna till Gud om morgnarna. En av hans lärare blev nyfiken. Också han försökte att lyssna. Han tänkte: — Be klass 3 B om ursäkt för att du fattade humör. Du ger dem ovetit för att de är lata, men du själv har också varit lat när det gäller att förbereda dina lektioner. Om du ägnade mer tid åt den saken, kanske eleverna inte blev så uttråkade.

Det tog en vecka innan han vågade be om ursäkt. Men det visade sig att hans auktoritet i klassen inte alls skadades, utan att det skapades ett nytt förtroende som gav resultat i elevernas studier.

Skoldemokrati betyder inte bara att alla har möjlighet att vara med om att planlägga och bestämma — det innebär också att lärare och elever har samma mänskliga ansvar och möjligheter. Vem som helst kan sätta i gång förändringens kedjereaktion.

Erkki — en invandrapojke i en svensk mellanstadieskola — var utsatt för så allvarlig mobbning att rektorn övervägde att flytta honom till en annan skola. Han hade blivit svårt slagen av sina klasskamrater och fick gå ensam på rasterna. Men på lektionerna var han duktig.

Så fick klassen en vikarie. Denne märkte snart att klassen inte tycktes kunna dra jämnt. En dag skrev han tre frågor på tavlan:

— Hur skall jag bli vän med alla i klassen?

— Vad har jag gjort för fel? — Vad kan jag göra åt det?

Så beskrev han hur man kan lyssna till en inre röst.

— Några kallar det samvetet, andra vill hellre säga Guds röst. Det är lika naturligt, sade han, som att sätta på TV:n. Fast man inte exakt vet hur det fungerar tekniskt, kan man koppla på sin inre "mottagare" och på det sättet finna ut vad som är riktigt.

Klassen tog fram papper och penna, och läraren föreslog att de skulle vara tysta, tänka över frågorna och skriva ner de tankar de fick

utan att behöva tala om dem för någon. Det var en strängt personlig sak.

De flesta ville att läraren skulle läsa vad de skrivit. Nästan alla hade skrivit namnet Erkki och att de ville bli vän med honom. Många skrev ner andra moraliska beslut de ville fatta: Sluta ljuga, sluta fuska, komma hem på kvällarna kl 8 i stället för kl 11, lugna ner sig, sluta bråka.

För Erkki blev den dagen en vändpunkt. Han behövde inte längre vara utanför gemenskapen. Den betydde också mycket för hans familj. Och klassen visste att när det uppstod nya svårigheter hade de möjligheten att finna en utväg genom att vara stilla och lyssna.

En lärare på en högstadieskola i London berättar om sina erfarenheter:

— Jag förstod att en ny anda i klassen måste börja i mig och min attityd som undervisare. En av de första saker jag måste lära mig var att inte bedöma någon bara efter det yttre. Det finns dolda tillgångar i varje pojke och flicka.

— Tag John till exempel, en femtonåring som satt längst bak i klassen och verkade alldeles obegåvad. Han var ytterligt lat och planerade att sluta skolan när han blev sexton år.

— En dag beslöt han att pröva sitt liv med de absoluta normerna ärlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek. Det gav till resultat att han ordnade upp en hel del saker: att han fuskat i examensproven, stulit böcker i bokhandeln och ljugit för sin far.

— Han bestämde sig också för att lyssna varje morgon. Efter en kort tid var han en av de bästa i klassen, och undervisar nu vid universitet.

— Förändring är smittsam, och andra pojkar sökte sig till John för att finna svar på sina problem.

— Jim var en av dem. En dag kom polisen till skolan och tog honom i förhör angående en postsäck med 600 pund som blivit stulen. Jim gick hem till John som berättade om sin erfarenhet. Pojkarna bad tillsammans och Jim

gick till polisen och erkände att det var han som stulit pengarna. Han blev relegerad från skolan men fick en chans att komma in på ett tekniskt gymnasium. Han stadgade sig, skötte sina studier, bestämde sig för att ägna sitt liv åt att hjälpa pojkar som kommit på kant med rättvisan och är nu lärare vid en ungdomsvårdsskola.

Att vara självständig och våga stå för sin djupaste övertygelse om rätt och orätt är en viktig förutsättning för att kunna ta itu med det som är fel och för att leva revolutionärt.

En gymnasieelev i nian berättar vad detta konkret inneburit för henne:

— Skolan började bli kul, säger hon, när jag bestämde mig för att ha en stilla stund varje dag och hålla mig till de fyra absoluta normerna. Följden blev att jag klippte bort en hel del som varit fel i mitt liv och att jag började se på min omgivning som människor som behövde min omsorg.

— Det gjorde också att jag började ta fullt

ansvar för vad som hände i skolan — förut hade jag bara känt mig uttråkad när det käbblades på elevrådsmötena. Nu blev jag själv invald i styrelsen och gick in för att vara den jag var. Vi tyckte att rektorn och lärarna var helt "botten" och reaktionära och trodde att vi aldrig skulle få igenom våra förslag. Det hade gjort oss misstänksamma och medfört ständiga motsättningar. Men så beslöt vi att verkligen försöka samarbeta och se dem som människor. Det gjorde att vi kunde få en del av det vi önskade genomfört och att andan på skolan blev mycket bättre.

— Jag beslöt mig för att säga rakt ut vad jag tänker och står för, när det gäller frågor som angår mig djupt, säger en elev i klass nio. Det känns alltid svårt och det kräver mod. Men det gör mig fri och beredd att kämpa.

— Vi hade en dag diskussion i klassen om fri abort. De som yttrade sig var för den. Men så sade jag vad jag tänkte — att det var fel och inte bidrog till att skapa en riktig värld. Och så

sade jag: "Jag tror faktiskt på renhet."

— Flera av flickorna kom till mig på rasten och sade att de egentligen tänkte som jag, men inte vågade säga det. Några av mina tidigare motståndare är nu mina bästa kompisar, och vi kan tala ärligt om det som verkligen angår oss.

Arbete åt arbetslösa

Arbetslöshet är ett växande problem i många länder, inte minst i utvecklingsländerna. Krävs det nya och okonventionella metoder för att lösa det?

På 30-talet var över 20 procent av den arbetsföra befolkningen i Danmark utan arbete. Arbetarna lade skulden på arbetsgivarna, och dessa skyllde på arbetarna. Båda parterna anklagade myndigheterna, och allmänheten menade att felet låg hos alla tre. Ekonomerna talade om en "oundviklig världsekonomisk utveckling".

En advokat, som hade gjort experimentet att

ge sitt liv till Gud, fick tanken:

— Svaret på arbetslöshet är arbete. Det är varenda människas uppgift att finna arbete åt andra.

Han lyckades samla en arbetsgivare, en lantbrukare, en redaktör och några andra. De förpliktade sig att ta itu med arbetslösheten och började i sina hemkommuner. Under verkliga uppoffringar anställde de själva fler arbetare och inspirerade andra att också göra det. När de lyckats bringa ned arbetslösheten i några kommuner uppsökte de statsministern och informerade honom om vad som hade hänt. Kunde han hjälpa dem att fortsätta i nationell skala? Statsministern var positivt överraskad.

— Vi har åstadkommit mycket på det sociala planet, och jag hade hoppats att de sociala förändringarna skulle få människor att känna ansvar, sade han. Vad som behövs är den förändring i attityderna som ni har erfarit. Han gav namnen på några ledande män i fackföreningsrörelsen, i jordbruket och bland arbetsgivarna som skulle kunna lösa problemet,

om de samarbetade.

— Om ni lyckas få dessa män att ta itu med någonting tillsammans har ni gjort en bra sak och kommer att sätta en snöboll i rullning, sade han.

De lyckades. Landsforeningen til Arbejdsløshetens Bekæmpelse (LAB) bildades. De styc-kade arbetslöshetens jätteproblem i små bitar. Lokalkommittéer bildades utöver landet.

Den danske statsministern sade att förutom att LAB kraftigt motverkat arbetslösheten hade den också blivit en enande faktor i nationen.

I ekonomiska frågor är det alltid flera faktorer i arbete, men LAB frammanade en ny atmosfär. Där mänsklig visdom inte räckte till kom Guds inspiration in.

Hem för de hemlösa

I början på 60-talet bodde 1,2 millioner människor i favelas — barackstäder — i och omkring Rio de Janeiro. Den ena regeringen efter den andra önskade finna ett sätt att ersätta dem,

men mycket litet gjordes. Favelados, barack-
invånarna, var misstänksamma och ovilliga till
samarbete.

José de Almeida Neto, en favelaledare, möt-
te den här revolutionen. Han och tio andra
favelaledare fann däri en gemensam plattform
— och ett hopp. De sökte upp guvernören i
staten och sade:

— Vi favelados är inte en million problem
utan två millioner händer, som kan göra något
åt problemen.

Samtalet ledde till att guvernören tillsatte en
kommitté för kommunalt bostadsbyggande,
som gav stort inflytande åt favelados' represen-
tanter. Nya bostadskvarter började växa fram.

Under tiden spred sig tron på att en snabb
revolution utan våld var möjlig. En av dem
som blev engagerade var Euclides da Silva, för-
troendeman för 65.000 favelainvånare i en för-
stad till Rio. 546 familjer i stadsdelen fick elek-
trisk ström genom hans mätare. Han hade de-
biterat dem elva cruzeiros per kilowattimme
men betalade själv bara fyra. Han talade om

för dem att han hade lurat dem och avgick som förtroendeman. Men folket i stadsdelen återvalde honom. I fortsättningen tog han fyra cruzeiros per kilowattimme för strömmen plus en överenskommen procent för underhåll av ledningsnätet.

Euclides försonades också med Amfilófilo, en annan ledare i samma favela, som tre gånger hade försökt få honom skjuten. De blev vänner och berättade om sina erfarenheter i många andra favelas.

— Vi har återvunnit vårt människovärde genom att ställa moraliska krav inte bara på politikerna utan också på oss själva, sade Euclides.

Nu är mer än en tredjedel av delstatens favelas rivna, och tiotusentals favela-familjer har fått mycket förbättrade levnadsförhållanden.

Lantbrukets uppgift

— Min målsättning som jordbrukare är att sköta gården med tanke på behoven i världen.

Världens matbehov är mitt ansvar. Detta säger en lantbrukare i Värmland. Han fortsätter:

— Två tredjedelar av världens befolkning lider av proteinbrist. Fortfarande är mjölk den bästa proteinkällan, speciellt för barn och ammande mödrar. En FN-rapport för några år sedan berättar, att 84 millioner barn under 5 år lider av undernäring på protein och 12 millioner svävar i livsfara. För att ge alla dessa ett glas mjölk om dagen krävs produktionen från c:a 2 millioner kor av svensk produktionsstandard.

— I de flesta u-länderna, speciellt i tropiska och subtropiska områden, är det mjölkbrist, bl.a. för att kor inte trivs i detta klimat. Vetenskapsmän och försörjningsexperter söker efter nya proteinkällor, medan regeringarna i en rad mjölkproducerande länder samtidigt arbetar på att minska mjölkproduktionen. Sverige har sedan 1950 skurit ned antalet kor med c:a 50 procent och har nu c:a 675.000 kor. Den totala mjölkproduktionen har 1975 gått ned från 4,5 millioner ton till 3 millioner ton.

— Med vår tids teknik är det möjligt att producera torrmjök och smörolja, som bägge är hållbara och kan sändas till de platser där behovet är störst. Produkterna kan sedan återkombineras till en fullvärdig mjök. Detta sker på flera ställen, bl.a. i Indonesien med råvaror från Australien.

— Om detta skulle bli verklighet i Sverige måste jag börja själv, fortsätter han. Jag höjde mjökproduktionen på min gård, när det var överproduktion på mjök i Sverige, investerade i en ny ladugård och fördubblade besättningen.

— Vi jordbrukare frestas att profitera på livsmedelsbristen i världen. Vi måste besluta oss för att i stället avskaffa världssvälten. Det kräver en förändring av målsättningen för oss som enskilda jordbrukare och för västvärldens jordbrukspolitik.

Klasskamp eller . . . ?

Hans Bjerkholt, en av grundarna av Norges kommunistiska parti 1923 och medlem av par-

tiets centralstyrelse i över 25 år, var under en följd av år klubbordförande vid Borregaards fabriker i Sarpsborg. Senare blev han sekreterare i Östfolds fackliga samorganisation — med avbrott för tre år i tysk fångenskap under kriget. 1950 deltog Bjerkholt i en internationell konferens i Caux i Schweiz. Där började nya tankar påverka honom. Han hade många invändningar men tänkte på vad Karl Marx själv hade sagt om att inte fastna i dogmer utan "nyorientera sig i verkligheten".

Bjerkholt insåg att klasskampens yttersta konsekvens inte längre är en kamp på barriaderna utan en kollision mellan stormakter, rustade till tänderna med atomvapen.

— Varje program som i dag inriktar sig på en enskild klass, ras eller grupp är otillräckligt, sade han. Vi måste mobilisera de progressiva krafterna i mänskligheten, utan hänsyn till stånd eller samhällsställning.

— Antikommunismen är reaktionär och kan inte lösa konflikten mellan den kommunistiska och icke-kommunistiska världen. Inom kapita-

lismen finns många motsättningar, och den har inte kunnat lösa sina grundproblem.

— Klasskampen kan inte avskaffas på konstgjort sätt. Förutsättningen är en revolution i människornas sinne. Vi behöver en ny målsättning utan profit och klassmentalitet. Produktionen måste ha också en moralisk målsättning, så att den inte bara tillfredsställer människornas materiella behov utan också de andliga.

— Man skapar inte fred i världen med hjälp av krig, man avskaffar inte våld genom att bruka våld, man övervinner inte hat genom att organisera hatet. Vi skapar inte frihet genom att undertrycka och likvidera dem som tänker annorlunda än vi. Jag för min del vill fortsätta att vara revolutionär. Jag har inte givit upp hoppet om att arbetarrörelsen skall nå sitt mål, men jag har accepterat att vi måste genomföra kampen på ett nytt plan. En gång sade man: Världens proletärer, förena er! Vår tids paroll är: Arbetare, förena världen!

Svart och vitt

En orsak till att de människor vi har berättat om fick en ny frihet är att de blev ärliga. De kallade saker och ting vid deras rätta namn, svart för svart, vitt för vitt och synd för synd.

Somliga människor påstår att det inte finns något som heter gott och ont, svart och vitt, bara många nyanser grått.

Vi tror att det hos var och en av oss finns någonting som vet vad som är rätt och orätt — om vi bara vill veta det.

Det är inte kärleksfullt att låtsas att något som är orätt är rätt, vare sig det gäller andra eller oss själva. Gör man så, kan det onda aldrig botas, och människan är dömd att leva i det elände som det onda för med sig.

Vågar man se det orätta i ögonen är det möjligt att komma till roten av det onda, finna förlåtelse och bli fri.

Somliga anser att absoluta normer är värdelösa, eftersom vi aldrig kan leva upp till dem. Det är just det som ger dem deras värde. De är

som Polstjärnan. Inget fartyg har någonsin nått den stjärnan, men sjömännen har i alla tider fastställt sin position och tagit ut rätt kurs efter den.

Utan en objektiv punkt att orientera efter kommer man ur kursen. Man jämför sig med andra och tycker att man är lika bra som de, om inte bättre. Och så blir det ingen förändring alls.

Kristus sade:

— Ni skall vara fullkomliga liksom er Fader i himmelen är fullkomlig.

DEN REVOLUTIONÄRA MÄNNISKAN

En sann revolutionär engagerar sig helt och fullt för det som behöver göras och låter sig inte hindras av vad andra anser omöjligt.

Han låter sig inte drivas av fruktan eller smicker. Man kan lita på honom, därför att han talar sanning.

Han ser i andra vad de skulle kunna bli och hjälper dem att ge sitt bästa.

Han hatar det som är orätt men inte den som gör orätt.

Han förkastar relativa moraliska normer med vilka människor försvarar vad de vet vara orätt.

Han står för absoluta normer som liksom en laserstråle skär igenom det som är sjukt i vår kultur.

Han har ställt till rätta allt det han kan i sitt eget liv och är inriktad på att ställa till rätta det som är orätt i världen.

Skall han kunna göra detta kan han inte låta sig bindas av knark, sex eller porr — inte heller av pengar, makt eller hat. Då blir han i stånd att hjälpa andra att bli fria till att ta sin del i att bygga en ny värld.

Knark och sprit

”Äldre människor dricker, blir höga och har kul” skriver den engelska undergroundtidningen *International Times*. ”Du tar till andra medel och blir hög — och de spottar åt dig.”

Det ligger någonting i det.

Alkohol, tobak, hasch, amfetamin, LSD, morfin och heroin — allesammans är giftiga ämnen. Några är mer skadliga för dig än andra. Och här finns ännu en sak att beakta. Om man själv är slav under ett av gifterna kan man aldrig hjälpa en människa som är slav under något av dem.

Det finns 400.000 alkoholister i Storbritanien — och omkring 150.000 i Sverige. De ödelägger inte bara sina egna liv utan ofta också sina familjers.

Heroin är som alla vet ett snabbt dödande gift, och enligt *British Medical Journal* kan LSD med stor säkerhet sägas vara "en potentiell risk för själslivet hos den som använder drogen. Det kan också ge kromosomskador, missbildningar hos fostret och kanske leukemi." LSD är med andra ord riskabelt inte bara för oss själva utan också för våra barn.

"Hasch — marijuana — är lika vanebildande som tobak och kan göra att skadliga ämnen lagras i kroppen, alldeles som DDT", säger professorn i farmakologi vid universitetet i Oxford. Världshälsoorganisationen (WHO) påpekar att storförbrukare riskerar mentala rubbningar, från akut sinnesförvirring till skador på minnet. Forskare i Bristol har funnit att långvarigt bruk kan förminska hjärnans storlek. Många som använder hasch går också över till LSD, morfin och heroin.

Narkotikamissbruket har brett ut sig över världen. Varför *börjar* man då med dessa medel? Det kan vara av många olika anledningar. Att stilla sin nyfikenhet, att bli accepterad i en grupp, att visa sitt oberoende, lust att revoltera, försök att fly från sina problem.

Några anser att haschrökning borde vara tillåten, eftersom den inte är lika farlig som alkohol. Men varför uppmuntra till att förgifta sig med ett ämne bara därför att folk redan förgiftar sig med ett annat?

Andra menar att hasch berikar konstnärligt skapande. Skalden W. H. Auden skriver:

— Om folk tror att de kan nå större konstnärlig fullkomning genom att knarka, blir de grundligt besvikna. Att nå Gud på en genväg genom att knarka är också absolut nonsens.

Men sant är att Guds kraft kan bryta narkotikans makt i en människas liv och göra henne fri.

En militant student, som under studentoroligheterna i Frankrike kidnappade sin universitetsrektor och utsatte honom för skymflig be-

handling på ett studentmöte säger:

— Vårt mål var att utbreda våldet så mycket som möjligt och att skapa fruktan. Vi knarkade dagligen. Min familj var förtvivlad över mig. Det gillade jag, eftersom jag ville ödelägga dem också. Jag tyckte det var mycket revolutionärt, men jag måste medge att under hela det året var det ingenting som blev förändrat genom mina insatser.

— Det är ingenting nytt i att bära kniv och leva utan hämningar. Vi var radikala mot samhället men tolererade det onda i våra egna liv. Vår revolution var för liten.

Men så började hans familj att göra experimentet att lyssna till Gud. Fadern bestämde sig för att själv sluta röka i stället för att ständigt tjata på sonen om hans knarkande.

— Det gjorde verkligen intryck på mig, säger sonen, och gav mig mod att sluta upp med narkotika. Jag fann ett nytt och mer skapande sätt att leva på. Flera av hans studiekamrater fann samma frihet.

Sex

The Permissive Society — det hämningslösa samhället — är ett nytt namn på en gammal lek.

De gamla grekerna lekte den. Romarna också. Den var en av orsakerna till att deras kulturer gick under.

Ryssarna prövade den under revolutionens första tid. Hållbara äktenskap och ordnat familjeliv var gammalmodigt. Försöksäktenskap, lättvindiga skilsmässor och fri abort var "inne".

Enligt Sorokin, sociologiprofessor vid Harvarduniversitetet, fick milliontals människor under loppet av några få år sina liv ödelagda. "Resultatet var så avskräckande att regeringen blev tvungen att lägga om sin politik."

Vi har frihet att välja vad vi vill leva för.

Att leva under tvånget av onani, porr och den ändlösa jakten efter sex i alla upptänkliga former.

Eller att använda vår energi, begåvning och

fantasi till att skapa ett nytt samhälle.

Vi kan inte göra bådadera.

Lyckligtvis är det så att den kraft som skapade oss med alla våra instinkter och begär, också ger oss förmågan att använda dem rätt.

Detta gäller också sex.

Sex är en naturlig del av livet men bara en del. Det är inte avsett att härska över oss eller att oavbrutet sysselsätta våra tankar — och behöver inte göra det heller. Revolutionären kan finna Guds vilja för detta livsområde liksom för alla andra.

Sex efter behag, i eller utom äktenskapet, när och var som helst för att tillfredsställa en drift ger ingen verklig tillfredsställelse.

Det leder bara till omättligen krav på mer. Det förstör förtroendet. Bryter sönder hemmen. Ger oönskade barn. Dödar samvetet.

Dessutom är myten om att veneriska sjukdomar inte längre är så farliga grundligt vederlagd. Världshälsoorganisationen varnar i en rapport i april 1973 med att "veneriska sjukdomar sprider sig så snabbt att de hotar att

komma helt utom kontroll". I nästan alla länder förekommer en årlig ökning av 8—10 procent nya fall. Och några arter av dessa sjukdomar kan endast botas genom långvariga och svåra behandlingar. Antalet nya fall i England är c:a 150.000 och i Sverige över 30.000 varje år.

När människor behärskas av sex blir de självupptagna. De intresserar sig för allt färre människor och bryr sig allt mindre om dem som verkligen är i nöd.

När man lever rätlinjigt, är ens tankar och fantasi fria att engagera sig i det egna samhällets och världens problem.

En ung svenska säger:

— Jag tror att absolut renhet är en källa till energi och glädje som ännu är oupptäckt för de flesta av oss. Renhet ger en utstrålning och en glädje som inte behöver framkallas på konstlat sätt. Den ger djup och full tillfredsställelse, och jag tror att detta är normalt liv. Men man måste pröva absolut renhet för att upptäcka

att det tillfredsställer.

— Vad gör man när frestelsen kommer? Jag har upptäckt att det finns tre möjligheter. Jag kan ge efter och falla. Jag kan försöka att stå emot av egen kraft. Eller jag kan vända mig till Gud och med hans hjälp vinna kampen.

— När jag gör det, får jag tankar om hur jag skall kunna öppna mitt hjärta för allt fler människor. Renhet och omsorg om andra hör ihop i mitt liv. Därför ser jag i renhet något progressivt. Detta sätt att leva är botemedlet för det som är sjukt i mitt eget land och ger oss en lidelse att göra slut på svälten i utvecklingsländerna.

— Ett absolut rent liv kräver en revolutionär målsättning — en revolution som tar itu med hela människan och hela världen.

Många anser att ökad preventivmedelsupplysning är det effektivaste sättet att minska den stigande abortfrekvensen.

Det bästa preventivmedlet är ordet "Nej". Det är absolut tillförlitligt och ger inga biverk-

ningar — utom att det går lättare att säga "Nej" nästa gång.

Ni kommer kanske ihåg historien om kvinnan som greps för äktenskapsbrott och fördes inför Kristus för att han skulle döma henne.

Naturligtvis dömde han henne inte.

Man citerar ofta vad han sade:

— Den av er som är syndfri, han bör kasta första stenen på henne. Ingen gjorde det. Men hans sista ord till kvinnan var:

— Du får gå; synda icke mer.

Porr

De som saluför porr lägger ner oerhörd energi i sin kampanj för att få bort lagar mot otukt och osedlighet. "Om en lika beslutsam och lidelsefull insats gjordes för sociala förbättringar", skrev Pamela Hansford Johnson, "kunde Amerika ha en effektiv hälsovård och England en sund ekonomi".

I sin bok *On Iniquity* (Om ondskan) ger hon en dokumenterad rapport om hur en ung man

och en ung kvinna torterade barn till döds under inflytande av markis de Sades böcker. Och hon tillfogar:

”Det är svårt att i våra dagar få ett sakligt svar om man till vissa intellektuella i England ställer frågan ’Kan människor skadas av porr?’

En sådan fråga framkallar inte sällan besinningslösa raseriutbrott, ungefär som hos ett barn, som kramar sin luggslitna men älskade teddybjörn som det inte för sitt liv vill mista.”

Det är klart att porrexploatorerna inte är ute för att hjälpa oss. De är ute efter profit — stor profit — eller för att manipulera oss.

När nazisterna ockuperade Polen, översvämde de avsiktligt den polska bokmarknaden med pornografi för att mjuka upp motståndsviljan.

”Vi måste få folk att skriva skådespel, som i sexuellt avseende går ännu längre”, skriver den italienska kommunisttidningen *Cinema Documents*. ”Regissörer och skådespelare i sådana pjäser är som myror, som frivilligt och utan betalning arbetar för oss medan de underminer-

rar samhällets grundvalar.”

Porrexploatörerna påstår att pornografi inte gör någon skada, *dels* för att böcker inte påverkar någon, *dels* för att böcker om sex och våld hjälper oss att på ett harmlöst sätt avreagera sex och våld.

Dessa argument kan inte båda vara riktiga.

De är i själva verket båda falska. Böcker som *Bibeln*, Marx' *Das Kapital* och Hitlers *Mein Kampf* har haft ett enormt inflytande på människor. På gott och ont.

Om teorin om avreagering var riktig, skulle Amerika vid det här laget vara det av våld minst hemsökta landet i världen. Den genomsnittlige amerikanska fjortonåringen har nämligen i TV sett 18.000 människor få en våldsam död.

Men det värsta med porr liksom med onani är att den gör en så självupptagen — vilket är fel i en värld där andra människor är i så förtvivlad nöd.

Pengar

Pengar kan också bli som knark. Människor hetsar och hotar, mutar och bedrar varandra för att komma över dem.

Mer, mer, mer, ropar de flesta av oss. Och kravet "att hålla samma standard som grannen" skapar en hänsynslös livsstil.

Många ungdomar revolterar, protesterar och hoppar slutligen av från överflödssamhällets ekorrhjul.

Men problemet är inte överflödet utan det själviska sätt vi använder det på.

Och lösningen för oss alla är att vi sätter andra människors och andra länders behov framför vår egen bekvämlighet, plånbok och karriär.

Pengar — eller ägodelar — kan vara något man roffar åt sig, behåller och använder för sig själv. Eller någonting man förvaltar och använder till andras bästa.

Det finns tillräckligt i världen för allas behov, men inte för allas begär.

Makt

Makt korrumpierar lätt och absolut makt korrumpierar absolut.

Vi känner alla igen detta hos en Stalin eller en Hitler och nämner det ibland då vi talar om politiker som vi inte gillar. Men det förekommer på mycket närmare håll än så.

Psykologen Adler ser viljan till makt som den starkaste drivkraften hos människan. Den kan korrumpiera föräldrar, kapitalister, fackföreningsledare, elever och lärare precis lika lätt som politiker.

Lusten att härska över andra, i familjen eller i nationen, bottnar ofta i fruktan. Vi är rädda för att om andra får sin fulla frihet kanske de tar någonting ifrån oss eller gör något som vi inte vill. Min kontroll av en annan människa gör både mig och den jag kontrollerar alltför små.

Makten hos det etablerade samhället har avlat många barn, Black Power, studentmakt och arbetarmakt för att nämna några.

Om makter drabbar samman — eller om all makt krossas — blir resultatet anarki.

Det rätta för alla människor är att låta Gud regera — det ger oss den självdisciplin vi behöver och den frihet vi längtar efter.

För att kunna bevara sin personliga frihet bland dagens jätteinstitutioner behöver människor den självständighet som följer med absoluta moraliska normer. Då kan de motstå och motverka den känsla av opersonlighet som breder ut sig som en sjukdom i det moderna samhället.

Hat

En känd svart amerikansk skolman har sagt:
— Ingen skall dra ned mig så djupt att han får mig att hata honom.

Sanningen är att om vi hatar någon, även om det bara är en enda människa, så kan vi inte älska mänskligheten.

Hat förökar sig snabbt och får millioner barn.

Om vi ropar på fred och demonstrerar för rättvisa genom att hetsa till hat mot någon annan grupp eller ras eller nation, är det inte säkert att vi åstadkommer fred eller rättvisa. Vi kan i stället sätta i gång en kedjereaktion av hat, som blir mycket svår att hejda.

Ändå måste vi sätta stopp för orättvisor. Och vi måste få ett slut på exploatering — antingen det gäller svarta som exploateras av vita, bruna av svarta, arbetare av företagare eller en enskild människa av någon annan människa.

Och imperialismen är av ondo, varifrån den än utgår, från London, Washington, Moskva eller Peking.

Förtryck i religionens namn har varit lika grymt som något förtryck som utövats av politisk diktatur, från höger eller från vänster.

Vi bör hata allt detta. Vi bör hata det mycket mer än vi gör. Vi är alltför likgiltiga inför andras elände.

Vi måste hata orättvisor så starkt att vi angriper dem inte bara i samhället, där vi ser följderna av dem, utan också i människorna

själva, där de har sina rötter.

Det betyder först och främst i oss själva.

Frihet

Vad sker, när man hatar och inte kan styra sitt hat? Hur kan man bli fri från sitt hat?

Det var utgångsläget för Frank Buchman, den man som mer än någon annan utlöste den ström av förnyade liv som det talats om i den här boken.

Han hade grundat ett hem för hemlösa pojkar i Philadelphia. Men pojkar är hungriga och mat är dyr. Det tyckte i varje fall de sex affärsmännen i styrelsen. De gav honom order att minska på maten. Han vägrade — och begärde avsked. Full av bitterhet gav han sig i väg i känslan av att dessa män hade förstört hans livsverk.

Han reste till Europa.

— Resan gick bra. Det var en bra båt. Det enda felet var att jag hade tagit mig själv med, berättade han senare. Öarna utanför Grekland var underbara, där de simmade i solskenet.

Men det enda jag tänkte på var de där sex männen. Jag bet ihop tänderna i min bitterhet och sade mig själv: "Jag förlåter dem aldrig."

En tid därefter befann sig Buchman i nordvästra Englands "Lake District". Där hörde han en dag i en liten kyrka en kvinna tala om Kristi kors.

— För första gången såg jag mig själv med all min stolthet, min själviskhet, mitt misslyckande, min synd. "JAG" var medelpunkten i mitt liv. Om jag skulle bli annorlunda, måste mitt stora "JAG" korsas över. Jag såg bitterheten mot dessa män stå som gravstenar i mitt hjärta. Jag bad Gud förvandla mig, och han sade åt mig att göra upp med dem. Jag lydde och skrev sex brev om förlåtelse. Det kändes som om jag skrivit breven med blod. Efter detta kunde jag inte hata någon.

Det som hjälper mot hat hjälper också mot knark, alkoholism och alla andra vanor som vi sitter fast i.

Och när vi väl är fria, kan samma kraft hindra oss att ge vika för frestelsen nästa gång.

Inga fler bomber

Kan denna kraft lösa konflikter mellan folkgrupper lika väl som mellan enskilda människor?

1968 skickades en TV-reporter från Rom för att bevaka den tilltagande konflikten mellan den tyskspråkiga minoriteten och den italienska majoriteten i Sydtyrolen (Alto Adige).

Konflikten hade legat och pyrt i 50 år, ända sedan området efter första världskriget införlivades med Italien. Nu hade bombdåden och mordbränderna brutit ut igen.

TV-reportern fann järnvägslinjerna bevakade av italienska fallskärmssoldater, och den tyrolska huvudstaden, Bolzano, vimlande av uniformer. Han intervjuade båda parternas ledare och deras anhängare.

Han fann att båda lägren — och grupper inom dem — sköt skulden på varandra, fast beslutna att inte ge vika. Men ändå längtade man innerst inne efter ett slut på våldshandlingarna.

Reportern fick den oväntade tanken:

— Din uppgift är inte bara att rapportera om den här konflikten. Du kan hjälpa till att lösa den.

Han övertalade politiker från båda lägren att tillsammans resa till det konferenscentrum i Caux i Schweiz, där madame Laure tidigare hade blivit fri från sitt hat. Där började de göra samma erfarenheter som hon. Under loppet av 18 månader for ytterligare sex liknande delegationer dit.

— När dessa tysk- och italiensktalande politiker kom tillbaka hem, lade jag märke till att det hade skett en förändring med dem, sade stiftets biskop Joseph Gargitter i juli 1969. Nu hörde jag dem säga saker som aldrig sagts tidigare.

Inom ett år nåddes en överenskommelse som sedan godkändes av alla parter. Milanotidningen *Il Giorno* skrev (8 maj 1971) på sin Sydtyrolen-sida: "Från mötena i Caux kom den nya anda som möjliggjorde en effektiv lösning av problemen i Alto Adige."

DET GÄLLER OSS ALLA

Generationsklyftan

Det här är en revolution för envar och för alla åldrar. Den överbryggar generationsklyftan.

Vi vill gärna tro att vi i vår tid håller på att bli fullvuxna och försöker få hela världen att bli lika vuxen när det gäller rasfördomarna.

Det vore dåraktigt att underblåsa generationsmotsättningarna samtidigt som vi strävar efter att förena mänskligheten över rasgränserna.

Kamp mellan äldre och yngre eller mellan lärare och elever är lika onödig som kamp mellan vita och svarta.

Vi står inför problem som kan leda till att hela det mänskliga samhället förintas. För att lösa dem behöver alla oavsett ålder bidra med

sina bästa tankar, sin inlevelse, energi och erfarenhet.

Unga och gamla kommer kanske att bli förvånade över hur roligt det är att arbeta tillsammans.

En äldre generation som upphör att tycka att den alltid har rätt och slutar att kritisera ungdomen, kommer att upptäcka att unga människor verkligen vill skapa ett nytt samhälle och inte bara förstöra det gamla.

En yngre generation som tar med egna brister i sitt förändringsprogram kan gå i land med att omskapa ett förstockat etablerat samhälle.

Ärlighetsklyftan

Det var just vad en ung engelsman fick vara med om i Frankrike strax efter andra världskriget.

Han hörde talas om en hård arbetsgivare, Robert Carmichael, en av ledarna inom den franska textilindustrin. En morgon fick engelsmannen tanken:

— Bjud dig själv till lunch hos Carmichaels och ha en stunds stillhet tillsammans med dem.

Han hade aldrig träffat Carmichael men ringde upp honom och lyckades bli inbjuden till lunch.

Under måltiden talade han om situationen i Frankrike och Europa, hur sunda hem kunde bli grunden för återuppbyggandet av nationer och hur Frankrike kunde ge sitt bidrag.

När han efter lunchen föreslog att de skulle sitta tysta några minuter och lyssna till Gud, var Carmichael och hans fru allt annat än entusiastiska. Men deras nittonåriga dotter och hennes kusin tog genast fram papper och penna.

De båda flickorna skrev febrilt. Då man frågade dem vad de skrivit, berättade de ärligt om sin bitterhet mot föräldrarna för deras sätt att bestämma över dem och om den tillgjorda fromheten i hemmet.

Föräldrarna hade också skrivit ner några tankar, som de aldrig tidigare vågat säga till flickorna om hur de använt hemmet som om det varit ett hotell.

När den unge mannen gick undrade han vad han ställt till med. I själva verket blev mycket annorlunda i familjen när alla fyra började se sina egna fel. Det kom in glädje och frihet i hemmet. Generationsklyftan hade varit en ärlighetsklyfta. Och arbetsgivaren blev aldrig mer densamme.

Den nya ärligheten spred sig till en av hans fabriker. Arbetare och arbetsgivare talade öppet om sina verkliga motiv och kunde tillsammans reda upp svårigheter.

Carmichael blev mer och mer upptagen av hur klyftan mellan rika och fattiga länder skulle kunna minskas. Som ordförande för Europas juteindustriorganisation besökte han Indien. Förhållandena i det dåvarande Bengalen skakade honom. Han beslöt att göra en insats genom sin egen industri. 10 millioner människor i Indien och det dåvarande Östpakistan (nu Bangladesh) levde på juteodlingen. Omkring 40 procent av Indiens dollarinkomster och 60 procent av Pakistans valutainkomster kom från juteproduktionen. Men de stora prissvängning-

arna innebar väldiga problem för dem.

Carmichael lyckades övertyga sina europeiska kolleger om att jutepriserna måste stabiliseras på rimlig nivå av hänsyn till råvaruländerna. Det blev en hård kamp för att vinna den ene efter den andre för denna uppfattning, en kamp om motiv och målsättning. Till slut samlades, år 1965, representanter för Indien, Pakistan och för den europeiska juteindustrien i Rom. Inom ramen för FAO (FN:s jordbruksorgan) undertecknade de ett avtal som fastställde priserna på längre sikt, i en form som skulle kräva fortsatt samarbetsvilja från alla parter.

Avtalet om jutepriserna betyder inte att man löst alla problem. Men den inställning som ledde till avtalet är en förutsättning för att klyftan mellan rika och fattiga länder skall kunna överbryggas.

Familjen

Folk ser på skilsmässostatistiken och frågar sig, om familjen kan överleva i det moderna sam-

hället. Vad frågan egentligen gäller är om det moderna samhället kan överleva utan familjen.

Som vi sett, gjorde man i Sovjetunionen efter revolutionen allt vad man kunde för att avskaffa familjen. "Ändå överlevde den", skriver den ryskfödde forskaren Maurice Hindus. "Dess rötter skadades aldrig. Trots att det var lätt att skiljas och att få fria och upprepade aborter, fortsatte det stora flertalet sovjetmedborgare att förälska sig, gifta sig och hålla samman som gifta. Trots att de befriats från de påtvingade familjebanden i den äldre generationen, valde de av egen fri vilja att följa det gamla familjemönstret."

Visst kan livet i en familj vara ett helvete. Men det kan också vara en stor gåva. Problemet är inte familjen som institution utan människorna i den.

Tusentals familjer praktiserar de idéer som skisseras i den här handboken.

När Gud får leda gammal och ung, är det inte föräldrarna som dikterar, och barnen slu-

tar upp att använda sitt dåliga humör som påtryckningsmedel för att få sin vilja igenom.

När hyckleriet tar slut upphör också fientligheterna.

Det fanns en poäng i den skämtteckning som visade mamma och pappa klistrade vid TV:n med cigaretter och vinglas sägande till sin oppositionella avkomma:

— Kära barn, vi behöver inget knark, för vårt liv är så stimulerande.

”Gör som jag säger, inte som jag gör” är ganska ostadiga ben att stå på.

Men när varje familjemedlem erkänner sina egna fel, kommer en helt annan anda in i hemmet. Det blir roligt att vara tillsammans och djupt tillfredsställande att se hur man kan hjälpa andra.

Familjer förblir sällan eniga — eller lyckliga — om de ständigt tänker på sin egen enighet och lycka. Men om alla bestämmer sig för att leva för att bygga en ny värld, kommer enighet och lycka som biprodukter.

Ung och gammal, man och hustru komplet-

terar och berikar varandra i den stora uppgiften. De äldre har erfarenhet och mognad, de yngre utmanar föråldrade uppfattningar.

Detta är det naturliga om än inte allmänt godtagna sättet för en familj att leva på.

Vi känner till många skilsmässor som har avvärjts, därför att den ena maken eller båda insett sin del av skulden och upplevt ny kärlek till varandra.

Men vi känner inte till att något äktenskap gått sönder som från början planerats på detta revolutionära sätt. Sådana äktenskap blir snarare bättre och rikare med åren.

Det är som hos Carmichaels. En idé som fungerar i hemmet fungerar också i industrin och i alla andra sammanhang.

DU HAR BOLLEN

Du har bollen

Kampen för ett nytt samhälle är i grund och botten en kamp för att förändra människor — och den börjar med oss själva.

Det är det mest spännande sätt man kan leva på, och det kan ändra historiens gång. Det är en del av den kamp mellan gott och ont som pågår i varje enskild människa.

Varför inte gå in i den kampen nu? En ny start tar inte längre tid än det tar att fatta ett beslut. Och sedan kan du börja att engagera andra.

Du kommer att upptäcka att dina egna färskaste erfarenheter är det som intresserar andra mest. Din ärlighet kan hjälpa dem att ändra sitt eget liv. Och dina tankar om att skapa en förändrad

värld kommer att fånga deras fantasi.

Tala om för dina vänner — och ovänner — dina lärare, din familj, kommunalmän, riksdagsmän, din lokaltidning, TV och radio vad du tänker göra, och bed dem om hjälp och uppslag.

Träffa regelbundet dem som vill leva efter de här idéerna och sprid dem vidare.

Tänk tillsammans igenom vad absoluta moraliska normer kunde leda till, om de tillämpades i nationell — och internationell — skala.

Till exempel —

Hur skulle absolut ärlighet påverka skatterna? (En finansexpert i Sverige har sagt att om alla deklarerade sina inkomster ärligt, skulle skatterna kunna sänkas med 25 procent. För Frankrike var motsvarande siffra 30 procent.)

Vad skulle absolut ärlighet betyda i avtalsförhandlingarna? I skolan? I examensproven? På arbetsplatserna? I riksdagen? Vid internationella konferenser?

Skulle absolut kärlek innebära någon skill-

nad i behandlingen av de fattiga, de gamla, invandrarna? Eller inverka på våldshandlingarna?

Kunde absolut renhet betyda att sjukhusplatser, som nu upptas av abortpatienter, frigjordes för akut sjuka? Kunde absolut renhet rädda splittrade hem och söndertrasade liv?

Och hur skulle absolut osjälviskhet inverka på klyftan mellan rika och fattiga länder? På bostadsproblemet? Arbetslösheten? Miljöförstörelsen?

"Det är inte längre bara ett enkelt moraliskt bud att varje människa bör handla utan girighet och respektera ömsesidigt beroende", sade professor Barbara Ward vid FN:s miljövårds-konferens i Stockholm i juni 1972. "Det är en riktig vetenskaplig beskrivning på vad som krävs för att vi skall överleva. I dagens situation sammanfaller våra fakta och våra moraliska normer och säger oss hur vi måste leva."

Använd varje tillfälle att nå fler människor genom filmer, skådespel, sånger, sketcher, skol-

samlingar och allmänna möten.

Ibland blir det kanske opposition. Många människor vill inte bli störda. Andra lever med moraliska nederlag och känner sig utmanade av dem som gjort sig fria. Några missförstår. Andra förstår alltför väl, därför att de har planer — för egen del och för världen — som de känner hotade av de här idéerna. De vill utnyttja den mänskliga svagheten för pengar eller makt eller för den egna ideologin.

Vad orsaken än är till oppositionen, så ger den dig tillfälle att säga vad du står för. Den är ofta ett tecken på att du träffat mitt i prick.

Och motståndare som är verkliga revolutionärer kan vinnas för en större idé genom vår övertygelse.

Nya människor kommer att skapa det nya samhället

Den revolution som ligger i att förändra människans natur har vunnit gehör bland människor i nordöstra Indien, på öarna i Stilla havet, i

Västerns industriländer, i Fjärran österns byar, i skolor och hem, i universitet och parlament.

Den har gjort slut på våld, avvärjt krig, rättat till missförhållanden och orättvisor, hjälpt folkgrupper att vinna oberoende utan blodsutgjutelse och löst arbetskonflikter.

En ny osjälvisk människotyp håller på att växa fram.

Vi har bara kunnat berätta en liten del av allt detta. Och ge dig några av våra idéer.

Vi hoppas att du låter oss veta vad du tänker. Du kan skriva och få information om t.ex. filmer och böcker. — Adressen finner du här nedan.

Detta är allas chans att vara med om att förändra världen.

Hur det går beror på vad vi alla beslutar att göra.

Tillsammans skulle vi kunna inleda den största av alla revolutioner.